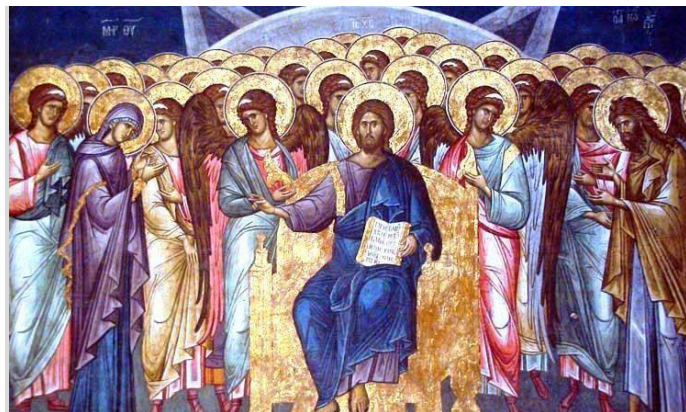

STAUROS

Č. 4 február/marec 2019

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

V úvahe o Špidlíka o odlišnostiach kresťanského východu a západu ma zaujala jedna myšlienka. Bolo to názorné porovnanie vnímania východného a západného človeka. Predstavme si ich, ako sedia niekde pri ohni v prírode a počúvajú príbeh. Po jeho skončení sa západný človek spýta: Naozaj sa to stalo? Mohlo sa to takto udiť? Východný človek sa takto nepýta. Východný človek si položí inú otázku: Čo mi tento príbeh chce povedať? Čo to znamená pre môj život? Na tomto príklade môžeme zistiť, či sme skôr západní alebo východní kresťania. A to celkom konkrétne pri príbehu z evanjelia Mäsopôstnej nedele. Máme pred sebou Podobenstvo o poslednom súde. (Mt 25, 31 – 46) Západný človek sa spýta: Bude to naozaj takto vyzerat? Východný človek si položí inú otázku: Čo to hovorí pre môj život dnes?

Ako prvá prichádza na um odpoveď: tento príbeh v sebe ukrýva nádhernú vyváženosť. Oproti ostatným podobenstvám sv. Matúša je toto posledné odlišné. Kým v predošlých podobenstvách O múdrych a nemúdrych pannách a O talentoch akoby Boh chýbal, tu je prítomný po celý čas. Tam sa objaví až na konci, tu je celý čas ukrytý za maskou človeka. Boh sa neprizerá odkiaľsi z neba a nerobí si poznámky, aby nám to nakoniec všetko zrátal. On je prítomný medzi nami. Ďalšia vec, ktorá nás môže zaujať, je prekvapenie. Najprv sú prekvapení tí dobrí. Oni nerobili dobré skutky počas života preto, aby za to niečo čakali. Ani preto, aby získali vstupenku do neba. Oni robili dobré skutky spontánne. Bez nároku na odmenu. A naopak, tí odsúdení si zrejme boli vstupenkou do neba istí. Naznačuje to ich rovnaké prekvapenie ako aj spôsob, ako Krista oslovia „Pane, kedy sem ťa videli...? A tu vidíme ďalšiu dôležitú vyváženosť. Ráta sa nielen to, čo sme urobili, ale najmä to čo sme neurobili. Keď pri sv. spovedi vyznávam svoje hriechy, často zabúdam práve na túto druhú časť. Mal som urobiť dobro, ale neurobil som. Prečo by som to mal vyznávať? Lebo konať dobro je moja povinnosť. Je to môj dlh voči Bohu a blížnemu. Svätý apoštol Pavol to v liste Efezanom píše jasne: „*Ved' sme jeho dielo, stvoreni v Kristovi Ježišovi pre dobré skutky, ktoré pripravil Boh, aby sme ich konali.*“ (Ef 2,10) Dobré skutok nie je niečo navyše. Je to môj dlh.

Je toto ale ten *hlavný* odkaz evanjelia o poslednom súde? Mám urobiť čo najviac dobrých skutkov, aby som sa pri poslednom súde dostal medzi zvýhodnenú skupinu ľudí na pravej strane? Už som sa stretol aj s takýmto názorom. Ako ľudia robíme chyby. Preto je pre niekoho dôležité, aby konal dobré skutky. Tieto potom pri záverečnom vyúčtovaní môžu prevážiť tie zlé a to bude znamenať vstupenku do neba. Osobne som v tomto evanjeliu vyčítal iný odkaz. Ten odkaz súvisí s otázkou: KTO? Kto bude vlastne pri poslednom súde súdený? Jedno

z vysvetlení hovorí, že to budú pohania. Budú to nekresťania, ktorí budú súdení za to, ako sa správali ku kresťanom. Kresťania sú totiž podľa jedného vysvetlenia tou nenápadnou skupinou, o ktorej Pán Ježiš hovorí: „Čokoľvek ste urobili alebo neurobili jednému z týchto mojich najmenších, mne ste to urobili prípadne neurobili.“ Čím dlhšie nad týmto slovom premýšľam, tým viac sa pýtam: Je to naozaj tak? Nebudeme my kresťania súdení? To by bolo príliš jednoduché. Nebude náš súd práve v tejto otázke nekresťanov? Kedy sme ťa videli...? Nie je táto otázka výčitkou a súdom zároveň? Súdom, že som príliš slabo reprezentoval Krista v priestore, kde žijem? Možnože toto je a bude môj súd. V evanjeliu podľa sv. Jána včera Pán Ježiš povedal: „Kto počúva moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, nepôjde na súd, ale prešiel zo smrti do života.“ (Jn 5, 24) Ale neodsúdi ma možno slovo nekresťana, kolegu, suseda, bezdomovca, spolužiaka, manžela či manželky: „V tebe som nevidel/nevidela Ježiša Krista! Videl som, že občas chodíš v nedeľu do chrámu. Videl som, že máš v aute na spätnom zrkadle zavesené akési guľičky s krížikom. Videl som, že si pred Veľkou nocou akosi pochudla. Videl som, že si mal sobáš v chráme a nechal pokrstiť svoje deti. Ale postoje a zmýšľanie Ježiša Krista som na tebe nevidel!“ Preto je pre nás toto evanjelium o poslednom súde nie hrozbou, ale pozvaním. Ukázať svetu živého Ježiša Krista. Nie historického, ale vzkrieseného Krista. Som pozvaný zmýšľať tak, ako zmýšľal Ježiš Kristus. Toto zmýšľanie nám ponúka Svätý Duch.

Z tohto pozadia dostáva toto evanjelium nový odtieň. Už v ňom nejde o dobré skutky, ktoré musím konať, aby som si „predplatil nebo“. Ide o dobré skutky, ktoré musím konať, lebo nemôžem ináč, ak som uveril Kristovi. Ak som si vo svätom krste obliekol Ježiša Krista, nemôžem robiť inak. Preto nás evanjelium o poslednom súde nechce vystrašiť, len správne nasmerovať. Dobré skutky mi nebo neotvorí. Moje dobré skutky sú dôsledkom otvoreného neba. Neba, ktoré otvoril Pán Ježiš Kristus svojou smrťou a vzkriesením. Preto Pán Boh nepotrebuje len moje ruky. On v prvom rade túži po mojom srdci. Či som kresťan východný alebo západný, správne riešenie je iba jedno.

ZÁDUŠNÉ SOBOTY

Sobota zaujíma v dejinách našej spásy zvláštne miesto. V sobotu Boh po stvorení sveta odpočíval a v sobotu aj Ježiš Kristus odpočíval v hrobe, keď dokončil dielo spásy ľudského rodu. Sobota sa tak stala symbolom večného odpočinku a šťastia v Bohu. Preto aj Cirkev zasvätila sobotu všetkým svätým, ktorí nás predišli do večnosti, ale ešte nevošli do večného a blaženého odpočinku so svätými v nebi.

Okrem tejto sobotňajšej spomienky na svätých, ktorí zosnuli, máme v našom cirkevnom roku niektoré soboty, počas ktorých sú cirkevné bohoslužby venované modlitbám a spomienky na mŕtvych. Tieto soboty nazývame zádušné. Patrí medzi ne sobota pred nedeľou Mäsopôstnou, druhá, tretia a štvrtá sobota Veľkého pôstu a sobota pre Zostúpením Svätého Ducha.

Nedeľa Mäsopôstna nám pripomína deň posledného (strašného) súdu. A preto v sobotu pred touto nedeľou sa modlíme „za všetkých od vekov zomrelých kresťanov“, teda za všetkých tých, ktorí hocikedy a hocikde zomreli alebo zahynuli a za ktorých sa možno nikto nikdy nemodlí, aby sa mohli postaviť na poslednom súde po pravici večného sudcu.

Veľký pôst je nielen časom pôstu a pokánia, ale aj modlitieb za mŕtvych. Za týmto účelom boli tri soboty v pôste určené zosnulým. V dávnych časoch sa Veľkom pôste slúžila božská liturgia len v sobotu a v nedeľu. V ostatné dni sa slúžila Liturgia vopred posvätených darov. Aby teda zomrelí nezostali bez milostí a zásluh sv. liturgie, boli soboty v pôste venované osobitnej spomienke za mŕtvych. Zostúpenie Svätého Ducha na päťdesiaty deň po vzkriesení bolo zavŕšením diela vykúpenia ľudského rodu. Preto Cirkev túžiac, aby aj mŕtvi mali účasť na milostiach vykúpenia, spomína v túto sobotu všetkých od vekov zosnulých kresťanov.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 25. 2. - 3. 3. 2019

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Večiereň (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	7:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Večiereň (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) Večiereň
Nedeľa	Syropôstna, 8. hlas 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia v Malackách 17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 4. – 10. 3. 2019

Pondelok	17:00 Veľkopôstna večiereň (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Streda	17:00 <i>Liturgia preždeosvjaščených darov</i> (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Piatok	17:00 <i>Liturgia vopred posvätených darov</i> (slovenská) † o. Emil, panychída svätenie kolivy
Sobota	Teodora Tiróna 17:00 Sv. liturgia (slovenská) Večiereň
Nedeľa	Prvá pôstna, 1. hlas 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 16:00 Sv. liturgia v Pezinku - Cajle 17:00 Večiereň

OZNAMUJEME

- Už počas *syropôstneho* týždňa budeme dodržiavať *plne aliturgické dni*, čo znamená, že v stredu, 27. 2. a v piatok, 1. 3. sa o 17.00 h. budeme namiesto sv. liturgie modliť **večiereň**. Preto sme tiež urobili nasledovnú zmenu: Obvyklé celodenné vysluhovanie sv. spovede v chráme bude už vo štvrtok, 28. 2. 19! Zároveň budú vo štvrtok dve sv. liturgie – ráno o 7.00 v cirkevnej slovančine a večer o 17.00 v slovenskom jazyku.
- Od pondelka, 11. 2. 19 sa v našom chráme začali ohlasovať katechézy neokatechumenátnej cesty, ktoré pokračujú stále v pondelok a vo štvrtok po večernej sv. liturgii resp. večierni. Srdečne pozývame.
- V nedeľu, 3. 3. 19 budeme sláviť sv. liturgiu v Rímskokatolíckom chráme Najsvätejšej Trojice v Malackách so začiatkom o 17.00 h.
- **V pondelok, 4. 3. 19 sa začína Veľký pôst pred Paschou. V tento deň je zároveň prísny pôst**, rovnaký ako aj na Veľký piatok.
- V nedeľu, 10. 3. 19 budeme sláviť sv. liturgiu v Rímskokatolíckom chráme Povýšenia sv. Kríža v Pezinku – Cajle so začiatkom o 16.00 h.
- V nedeľu, 10. 3. 19 bude jarná zbierka na Charitu. Jej účelom je systematická podpora ľudí v hmotnej núdzi. Vyzbierané dary posielame Gréckokatolíckej charite do Prešova.
- **Liturgický program počas obdobia Veľkého pôstu:**

Každú nedeľu - sv. liturgie sv. Bazila Veľkého (dopoludnia) a veľkopôstna večiereň o 17. h.
Stredy a piatky - liturgie vopred posvätených darov o 17:00 hod.

Počas celého obdobia Veľkého pôstu budeme dodržiavať tzv. aliturgické dni – v pondelky, utorky a štvrtky nebude o 17.00 h. sv. liturgia ale veľkopôstna večiereň!

- Aj tento rok prosíme o podporu našej farnosti dvoma percentami z daní prostredníctvom nášho občianskeho združenia *Stauros Bratislava*, ktoré sme založil aj na tento účel. Potrebné tlačivá nájdete medzi časopismi v chráme alebo na internetovej stránke farnosti: <https://bratislava.grkatba.sk/darujte-2/>. Ďakujeme srdečne za Vašu podporu. Vaše minuloročné dary boli použité na realizáciu nového ozvučenia v našom chráme.
- Tradičný Letný eparchiálny tábor pre deti a mládež (LET 2019) bude tohto roku prebiehať od nedele 14. júla do piatku 19. júla 2019. Tábor pre deti od 2. ročníka ZŠ sa bude konať, tak ako minulý rok, v Kláštore pavlínov pri Bazilike Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne.

ĎAKUJEME

- V nedeľu, 17. 2. 19 sme pri zbierke na Solidárny fond prispeli sumou 700 €. Jej účelom je podpora ekonomicky slabších farností našej eparchie. Srdečne ďakujeme za Vaše dary.
- Ďakujeme všetkým organizátorom, dobrovoľníkom a darcom, ktorí ste akýmkoľvek spôsobom podporili a prispeli k realizácii už 15-teho ročníka nášho plesu, ktorý bol v UPC Mlynská dolina, 16. 2. 2019. Nech Vás Pán Boh štedro odmení!
- Bohu známa rodina darovala na podporu farnosti 100 €. Vyslovujeme „*Pán Boh odmeň!*“
- Ďakujeme za upratovanie chrámu:
Rodine Mojžešovej a Mockovej j (16. 2. 19) a rod. Ďukovej a Porhinčákovej (23. 2. 19).
2. 3. 19 upratuje: rod. Žáčiková a Susla
9. 3. 19 upratuje: spoločenstvo Modlitby matiek.

BLAHOŽELÁME

- V uplynulých dňoch oslávil 60-te narodeniny o. Stanislav Dihensčík, ktorý v našej farnosti pôsobí s krátkymi prestávkami od r. 1997. Oslávencovi za jeho obetavú službu ďakujeme, srdečne blahoželáme a vyprosujeme Božie požehnanie na mnohaja i blahaja lita!

- V sobotu, 23. 2. 2019 prijal iniciačné sv. tajomstvá v našom chráme *Nikolaj Juraj Janočko*. Novému členovi našej farnosti vyprosujeme „pokoj, zdravie a požehnanie na mnoho rokov!“

KONTAKT

V prípade otázok alebo podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, **tel.:** 02/529 328 56, 0911/400 845,

e-mail: rastislav.cizik@gmail.com

o. Jozef Durkot, kaplán, **tel.:** 0903/305 298

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717